

<p>Szerkesztői iroda: A KIADÓHIVATALBAN, hová a lap szellemi részét illető közle- mények küldendők.</p> <p>Kiadó hivatal: WOKAL JÁNOS KÖNYVKERESKEDÉSE hová a hirdetések s előfizetések bérmentesen küldendők.</p> <p>Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<h1>KÖZÉRDEK.</h1> <h2>Vegyes tartalmu heti lap.</h2>	<p>Megjelen minden vasár- napon egy nagy íven.</p> <p>ELŐFIZETESI FELTÉTELEK Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:</p> <p>Egész évre 4 frt. Fél 2 " " Negyed 1 " "</p> <p>HIRDETMÉNYEK DÍJA: 3 hasábos petit sorért, vagy annak helyéért 5 kr. Bélyegdíj külön 20 kr. Nyiltér sora 15 kr.</p>
---	---	--

Az új ipartörvényjavaslat.

I.

Megyénk iparosai szintén azok közé tartoznak, kik a kézműipar hanyatlását az 1872. VIII. törvényezikk által felszabadtított kontárok és nem iparosok képzettség nélküli és szigorú testületi kötelekben nem levő tömegének tulajdonítják. Fel is emelték szavukat mindenütt, a hol a nyilvánosság terén meghallgatásra találhattak. Képviselő választások, miniszteri látogatások, banquetek, gyűlések, s legutóbb gróf Zichy Jenő körutazása alkalmával a multat a jelenlét összevetve, elég világosan reá mutattak saját szempontjukból az eredményekre. Magyarország iparos polgársága még élénkebben hallatta szavát az új ipartörvény revisioja érdekében egybehívott anketteken, — de nem hiányoztak oly hangok is, melyek az iparszabadság fenntartása mellett, csakis a tapasztalt hiányok elenyészésére s különösen az iparos-képzés szempontjából kívánták a revisiót.

A sok anketkezés és interpellatio után most egyszerre megjelent az új ipartörvényjavaslat, mely nem a régi törvény egyes szakaszainak revisióját, hanem egy rendszeres egészet képez.

A javaslat szelleme a szabadipar barátainak kedvez, de — részben — figyelembe vette az iparosok óhaját is. A javaslat indokolása kellő magyarázatát kívánja adni, midőn így szól:

„Hogy a közgazdasági viszonyoknak az országban nemcsak, hanem az egész világon kifejlődött jelen állapota mellett az iparszabadság elvét lényegében megszorítani és ezáltal talán a vállalkozó tőkével szemben a kézműves iparost jobb helyzetbe hozni akarni: — hiu törekvés, a melyet az életben sikerrel keresztül vinni lehetetlen. Egyáltalában illuzióban ringatja magát az, a ki azt hiszi, hogy az ipartörvények bármily irányu módosítása az iparosnak versenyképességét azonnal fokozni, s őt az általa annyira félt tőkével és nagy

iparral szemben teljesen védeni vagy biztosítani fogja. Illuzió az iparosok ama kívánsága, hogy visszaemlékezve a régi időkre, a czéhrendszer korában élvezett előnyökre, korunkban is csak czéh-szerű viszonyokban leheto még a boldogulás.

Az iparosságnak is ép úgy, mint minden közgazdasági alakzatnak meg vannak a maga pházisai, a melyek a különböző korszakokban, a különböző elemek hatása alatt csirázanak, fejlődnek, hatalmasakká lesznek és ha az újabb viszonyok szerint át nem tudnak alakulni, elgyengülnek vagy menthetlenül tönkre mennek. Hiába ott minden erőlködés: s épp ezért a czéhrendszert, melynek bizonyos közgazdasági viszonyok közt az előbbi időkben meg volt rendeltetészerű jogosultsága, — jelen korunkban nem lehet többé fölleveníteni és nem lehet azt többé föntartani.

Ez alapon az indokolás ki is jelenti, hogy a javaslat főelve: az iparszabadság, azaz mindenkinek azon vele született természetes joga, hogy képességeit és vagyoni tehetségeit az ipar terén akadálytalanul kifejthesse, vagy mint a javaslat 1. §-a mondja: „a magyar korona országai területén minden nagykoru, vagy nagykoruaknak nyilvánított egyén, nemre való tekintet nélkül, ezen törvény korlátai közt a jelen törvény szerint engedélyhez nem kötött iparágat, ideértve a kereskedést is, bárhol, önállólag és szabadon gyakorolhat.“

Óhajtott lett volna, hogy ezen szakaszba felvessék, miszerint „önálló iparos“ csakis magyar honpolgár, vagy a honpolgárságot megszerzett egyén lehessen, vagy pedig idegeneknek az az önálló iparüzés csak bizonyos ideig pld. 1—2 évig engedjék meg, s azon időn túl a honpolgárságot megszerezni köteles legyen. Ez sok minden féle bajnak, örökösödési stb. eljárásban felmerülő nehézségnek venné elejét, de egyszersmind a hazai elemet is szaporítaná. Azonban — úgy hisszük ily nemű intézkedés más országokkal való viszony-

ság szempontjából maradt el, ambar a külföldön önálló ipart üző magyarok száma aránytalanul csekély lesz a bevándorolt és letelepedett idegen iparosokkal szemben. Másfelől pedig az is igaz, hogy némely iparág nálunk még kellően megerősödve nincsen — és így külföldi iparosok teljes nélkülözése még lehetetlen.

Az ipartörvényjavaslat feladatai következőkben körvonalozhatók:

Mikép lehet és mikép kell az iparszabadság elvének teljes föntartása mellett iparosaink közt a rendet, a szervezetet biztosítani, mikép lehet azonban a hiányokon segíteni, a melyek az által keltektek, hogy iparosaink által nyújtott előnyöket s különösen a szabad társulást nem használták fel úgy, vagy nem oly mértékben, a mint azt a hazai viszonyok kívánatosá tették volna: mikép lehet azon vizzásságon segíteni, hogy a segédek és munkások sok helyütt nem tartanak oly módon rendben, és nem ellenőriztetnek oly szigorúsággal, a mint ezt az ipar érdeke s talán még inkább a társadalmi rend követelné: mikép lehet egész erélyességgel keresztülvinni az iparfejlődésnek azon föltételét, hogy az iparos tanoncok kellő oktatásban részesüljenek; mikép lehet az iparoktatást az iparszabadság teljes megóvása mellett úgy fejleszteni, a mint ezt egy erőteljes és haladásban levő ipar részére követelni kell.

A nagyenyedi kisegítő takarékpénztár-egyesület közgyűlése.

A nagyenyedi kisegítő takarékpénztár-egyesület f. február hó 10-én délelőtt 11 órakor kezdődőleg tartá meg évi rendes közgyűlését az új városháza tanácstermében, a törzsbetét tulajdonosok élénk részvétele mellett.

Dr. Magyar Károly h. elnök átgondolt és mindvégig nagy figyelemmel hallgatott elnöki megnyitó beszédében visszaillesztést vet az egyesület mult évi életére. Jelzi, hogy az a letűnt üzleti esztendőről is minden tekintetben örvedetes előrehaladást képes felmutatni. Jelentékeny mérvben emelkedett a keresők benne helyezett bizalma,

TÁRCZA.

Kinek szivét . . .

Kinek szivét vak szenvedély,
Vérszomjnak árnya lepte meg,
Testvér, barát gyilkos vala
S levél zörejtől fut, remeg:
Ónátká kér egy büntetést . . .
Oh emberek okuljatok!
Ott fenn az irgalom . . . de ti
Bocsánatot ne adjatok!

A kit hazug szerelme vitt
Egy bűn után oly sokra el,
Kinek szaván keserve sir
A rászedett leánykebel . . .
S kinek lelkén sötét lidércz
Pokoltüze, s fondorlatok:
Ott fenn az irgalom . . . de ti
Bocsánatot ne adjatok!

Ki egykor szép honának élt —
Szeretve ezt a szép hazát,
S most árulással fog kezét,
Szívében hord egy büntanyát:
Megverje Isten két keze . . .
Átokra nyiljon ajkatok!
Ott fenn az irgalom . . . de ti
Bocsánatot ne adjatok!

De kit, mint engem, sorsa üz,
Szívét remény nem élteti,

Sirok között bolyongva él,
Ajkát panaszra készletti . . .
S átkot kiált az égre fel,
Átkot, minőt nem hallotok . . .
Egy fájo köny remeg szemén . . .
Bocsánatot kér — adjatok!

Fülei Sz. Lajos.

A tulipánok hazájából.

— Egy és más a világ túlsó széléről. —
(Vége.)

A hol ilyen előkelő szerepe van a víznek, ott természetesen döntő befolyást gyakorol az a klímára is. — Innen van, hogy itt sem forró nyár, sem hideg tél nincs. Az idén is csupán egyetlen egyszer szállt le a hőmérő honti számítás szerint 0°-ra, itt pedig még akkor is +16° volt. (Celsius és Fahrenheit). Hideg miatt tehát nem fagyunk meg, de azért valami nagy hőségéről sem panaszkodhatunk. Hát mire való volna a köd, ez az iszonyu levegői „állat“, mely ha melleddre fekszik, csakugy fuldokolsz alatta, s minden érzéked haszaavehetetlenné válik. Ember legyen az a talpán, aki itt egy jókora köd alkalmával az orrán tud látni, sőt még orra hegye is csak úgy rémlik előtte, mint otthon, mikor a pitymalat első bitor sugarát vonja a sötét éj borult arczatára.

Ilyenkor aztán pechre-pech, malheure malheur éri az embert. Megyek a multkoriban nagy hegyesen, hát egyszer csak valakibe bele ütődöm. Parrdon! mormogám s félre ugrom; nem látván semmit magam körül, neki ugrottam egy szegény paraszt menyeeskének, s azt szerencsésen le is ütöttem lábáról, s míg az „szegény“ fel-támpázkodni akart, már egész halom képződött körülte

az egymásba fölbukdácsolt járó-kelőkől. Jó hogy magam ép bőrrel menekülhettem meg!

Január különösen kedveskedett ilyen tragicomicus episódokkal. Egész hónapban csak egyetlen egyszer, az első napon láttuk a napnak fényes ábrázatját s csak ma, február másodikán bukkan elő újból, egészen megifjodva s megerősödve. Egy-egy ilyen nap aztán valóságos örömnappal itt. Az egész város népe, mely harmincz unalmas napon át falak közé volt zárva, a köztereken rajzik s élvezi a verőfényes nap örömeit; a legnagyobb rész gyalog süldő-urfiak velozipeden, a „Studenten-Corps“ tagjai pedig bolondabbnál bolondabb fogatokon. Soha se láttam még, hogy ember úgy élt-halt volna a kocsikázásért, min a hollandus deákok. Akármiféle öröm éri, fogat bó és . . . gyű te fakó, gyí te szürke! . . . Az ember, már t. i. a szakértő, már a fogatok minősége és mennyiségéről megtudhatja, hogy miféle öröm érte őket. Közönséges kettős fogat: érettségi vizsga; négyes fogat s számra legalább is öt, candidatusi vizsga; ötös fogat ezüstös szerszámmal, fehér selyemből font kötél-gyepő, rococo-uniformisba bujtatott puderes fejű, háromszegletes kalapu kocsis és inasok: doctori vizsga stb. stb. — Nem ritkán láthatni a lovakat egyesével egymás elé fogni; az ilyen fogat hajtásához aztán müügyesség kívánatik s az ügyes kocsis — persze valamely nemes deák ur — nagy becsületben áll társai között.

Soha nem láttam annyi szép lovat, mint itt van. Az ember nem tud hová lenni bámulatában, összehasonlítván ezeket a gyönyörű állatokat a mi már elevenen kicserzett bőru rosz gebéinkkel. Pedig mi magyarok büszkén emlegetjük méneseinket.

De van még egy ékessége, a mely Hollandiának valódi varázs-szépességét s paradicsomi bajt kölcsönöz, s ez: virág- és általában dísz-kertészete. Sehol a világon

ügyszintén üzletforgalma is; s ha a keresletnek mindig teljes mértékben eleget tenni képes nem volt, ennek oka abban rejlik, hogy az egyesület tekintettel a pénzkínálat terén kifejtett és még folyton fejlődő nagy mérvű versenyre és az ebből bekövetkező káros eshetőségekre, csak is saját erejére támaszkodva működött, saját erejét igyekezett a viszonyok által megengedett mérvben fejleszteni és óvatossan kerülte a más intézetekkel oly mérvű összeköttetést, mi függetlenségét korlátozhatta s esetleg megbízhatóságának rovására történhetett volna.

„Magyarország területén — mondja az elnöki megnyitó — a múlt 1883-ik évben 42 új hitel szövetkezet alakult, 9 a vezetés rosszasága, vagy egyéb okok miatt megbukott, feloszlott. A hazai hitel szövetkezetek összes száma 342, épen annyi, mint a takarékpénztáraké. — Már ezen pusztán számok is igazolják, hogy a talaj nálunk oly intézetek felvirágzására kedvező, az pedig — hogy a fennálló nehézségek dacára is szaporodnak és szilárdulnak, arról tanusodik, hogy a közönség bizalmával nem élnek vissza, hanem azt okosan értékesíteni igyekeznek.“ Megemlíti továbbá a magyar orsz. gazdákörben a megyénként szervezendő gazdasági hitel szövetkezetek felállítását „folyt nagyrészt eszmecsere, azon véleménynek ad kifejezést, hogy ezek felállítása nagy részben csak is a vidéki takarékpénztárak figyelembe vételével volna lehetséges. — Végül köszönetének adván kifejezést azon bizalomért, melylyel közgyűlés az igazgatóságot eddig megtisztelte s ezen bizalmat továbbra is kérvén, közgyűlés megnyitja.

Az elnöki megnyitó beszéd általános éljenzésekkel fogadtatt. A tagok számbavétele után, közgyűlés megalakul s a tárgysorozatot tárgyalása kezdetét veszi.

Kovács Gyula egyesületi igazgató betérjeszi és felolvassa az igazgatóságnak a múlt év üzletforgalmát s általában az egyesület életét, működését feltüntető kimerítő jelentését.

„Intézetünk életében — így szól az igazgatósági jelentés — egy igen fontos üzletév zárszámadását és mérlegét vagyunk szerencsések e közgyűlésen bemutatni és működésünkről jelentést tenni. A múlt évben lépett életbe az új tőke kamatadó, mely a pénzügyi törvényt arra kötelezi, hogy minden takarékpénztárral elhelyezett tőke kamatjából az állam javára fizessenek 10 százalékot.

Ennek következtében az intézet igazgatósága szükségesnek látta a kezelésben az eddigi kettős tőkeszámitást, mely móddal az adós tartozásának részen való törlesztésére mintegy kényszerítve volt, eltörölni s a helyett az egyszerű tőkeszámitást léptetni életbe.“

— Elmondja tovább, hogy ezen átalakítással egyidejűleg az egyesület eddigi fennállott kamat tarifáját is meg kellett változtatni s az igazgatóság által át is alakított oly képen, hogy az által mind az intézet, mind a betevők, mind az adósok érdeke lehetőségig megőve lett s a kamatnál is mérsékelte. A forgalom az 1883-ik üzletévben 849-226 frt 39 kr tett s így az egyszerű tőke számítás szerinti forgalom csak nem elérte a múlt 1882-ik évi 877-775 frt 94 kr kettős tőke számítás

oly nagyban nem úzik a virágtenyésztést, mint Hollandiában. Most még csak február első napjaiban vagyunk, de már is, mindenfelé, a merre mégy, a legtarkább színben pompázó tulipánokat, jácintot, gyöngyvirágot látod az ablakokban diszteni. Egy-egy virágkiállítás előtt elmenve, lehetetlen a csodálat hangját visszafolytanod, oly remek és oly dus a legnemesebb fajokban. De nem csak itt az üvegházakban. Kívül is, az egész város a merre csak mégy, egy virágos kert. Most még csupaszok ugyan a fák s csak az örökzöld fenyvek, repkény és borostyán zöldelnek, de majd ha a tavasz első meleg lehelle fel-pattantja a már is duzzadó rügyeket s a természet újból felölti menyasszonyi ékét, akkor igazán tündér szigeten véled magadot, hol nem emberi kéz szórta pazar dísz között jársz s kelsz mindenütt.

Oh be irigylendő sors! nemde kedves hölgyeim! Pedig ha önökre gondolok, tudj' isten hogy van, mégis én irigylem azokat a szerencsés kópékat, kik mint a „szépek klubjának“ maradék tagjai, most kizárólag élvezői nagysádot kegyeinek, s minket szegény elszéledt és eltévedt — juhokat még emlékeztetők is úgy kitörülnek, hogy mire arra kerülne a sor, hogy visszakérüljek Enyedre, az a kérdés bukkan fel hánykodó lelkem előtt: „mit keresnél te ott, a hol már neved is idegen?“ No de tán még se egészen. Talán akad még valaki, a kinek van ok a rám emlékezni, hisz annyianak tapostam le boldogult „Vortänzer“ koromban még tán egészen ki sem fejlődött tyúkszemét. Gyógyítsa be a netalán még most is sajgó sebeket a mostani farsang öröme, melyből nekem csak annyi jut, hogy majdan V. B.-tól megtudom, hogy kivel járta a négyeseket, kik az ujabban feltűnt csillagok a szépség egén, mert biztos, hogy ő fogja nekik legelőször rakni a szépet.

Ezek után nyájas olvasó, ha már kinyugodtad magadot zsölyém puha párnáin, kelj föl, hadd ülök le most már én s legyen elég most ennyi egy szuszra.

Utrecht, 1884. február 2.

Nagy Zsigmond.

szerinti forgalmat, mely körülmény elég világosan beszél annak igazsága mellett, hogy az egyesület folytonosan emelkedőben van, forgalmi tőkéje is ezen évben több mint 35-000 frttal emelkedett. Emelkedett a törzsbetétek és a tartalék alapszámlája is a mennyiben első 14-350 frt, utóbbi 7-816 frt 80 krral, a kettő összesen több mint 22000 frttal lett lezárva, mi az összes betétek legalább 10%-át teszi, mely körülmény szintén világosan szól az egyesület biztossága mellett, ha tekintetbe vesszük, hogy vannak hasonló intézetek, melyek 20—50 szerte nagyobb tőkét forgatnak, mint a mekkora jótállási alapjuk.

Az 1883-ik üzlet év tiszta nyeresége 3-600 frt 03 kr, melyből a törvény értelmében tőke kamatadóra fizetett 1055 frt 60 kr, s így osztalék tárgyat 2-544 frt 43 kr képezi. A hátralék kamatok dacára annak, hogy az 1883-ik év közgazdaságilag a gyenge esztendő sorába irandó, igen szép eredménnyel folytak le. Az intézet igazgatósága a múlt üzleti évben rendes ügykezelési szabályzatot dolgozott ki, melyben minden tisztviselő jogai és kötelességei körvonalozva vannak.

Az igazgatóság szükséges üléseit az év folytán megtartotta, a pénztár s ügykezelés az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjai által rendszeresen megvizsgáltattak stb.

Közgyűlés az itt kivonatolt igazgatósági jelentést nagy elismeréssel vette tudásul s igazgatóságnak, valamint az intézet kezelő személyzetének azon ritka ügybuzgalmukért, melyet az egyesület ügyeinek intézésében a lejárt üzleti év folyamán is tanúsítottak, meleg köszönetet szavazott. — A felügyelő bizottság előadója Czirner J. József betérjeszi a múlt évről összeállított és felülvizsgált mérleget és zárszámlát. Tudásul vétetvén, közgyűlés a szokott fenntartások mellett az 1883-ik évet illetően az igazgatóságot és kezelő személyzetet a számadási felelősség terhe alól feloldja.

Jótekonny czelők támogatására közgyűlés megszavaz 100 frtot, mely összegből 30 frt a helybeli ipariskola segélyezésére, 30 frt a helybeli szegény tanulók ruháival ellátására, 40 frt pedig a gyümölcsészeti egyesület Várszeg-utca végén felfogott kertterületének korlátli ellátására lesz fordítandó.

Az alapszabályok értelmében minden évben két igazgatósági és egy felügyelő bizottsági tag kilépni tartozván, ez alkalommal Csató János és Löcesey Sp. Lajos igazgatósági tagokat és dr. Bartók György felügyelő bizottsági tagot érte a kilépés sorrendje. — minek folytán közgyűlés az új választások megejtésére tört át. Igazgatósági tagokká 212 beadott szavazattal 207 szavazattal Csató János és 175 szavazattal dr. Boez József lettek megválasztva, felügyelő bizottsági taggá pedig újra dr. Bartók György választott meg.

A választások megejtésével a tárgysorozat véget értvén, h. elnök a közgyűlést bezárja s a tagok szétoszlottak azon örömdetes benyomást vivén magukkal, hogy ezen teljesen megbízható alapokon nyugvó, a korunkban oly annyira divatosá vált szédelgés veszélyes áramlatától teljesen ment, a legszigorubb takarékoskossággal, odaadó ügybuzgalommal vezetett és kezelt egyesületnek szép jövője van s az eddigi uton haladva tovább, rövid idő alatt a hasontermesztett nagyobb hazai intézetek sorában foglaland helyet és vidékünk kisebb birtokossága, városunk iparos polgársága pénzkészletének hovatovább mindig fokozottabb mérvben leendő képes eleget tenni.

J-ö.

Az ifjuság bálja.

Maga a név többet mond minden tudósításnál, a siker százados tapasztalás szerint, elmaradhatatlan következménye. Elég minden ifjú érző kebelnek a meghívóra pillantania, hogy hetekkel előbb lázas izgatottság fogja el; sőt még azok sem maradnak illetetlenül, kik e lázon már annyiszor keresztül mentek. Csak fokozódó szívszorogások között készített, vagy várt s aztán még nagyobb szorongással összeállított toalette tudná megmondani, mily heves forradalom folyt le az alatta dobogó szívből.

Egy szóval nálunk a diákbál valóságos hetekig tartó szívtorradalom, melynek rontó és építő hatásait sokáig megérzi egy kis város és vidékének társadalma s mindenek felett a taták zsebe.

A forradalomnak a teremben kellett kitörnie teljes erővel. Ki is tört volna, ha a szemképrázató fény megvesztegeti a forradalmárok változóknak kedélyeit. — Így azonban csak mint lappangó tűz harapódzott tovább, tovább, úgy hogy néha majdnem kiégette azt a sok selyemruhát meg fekete kabátot, de tul nem csapott medrén, mert a bált Bethlen Gábor szelleme lengte át és mindenek felett méltóságot parancsolt, s parancsát az ifjuság hódolattal és kegyelettel respectálta.

A Fehér Poldi által régi jószágba és jogaiba visszahelyezett zene mellett hullamzó közönség elragadó szép látványt nyújtott s a négyesekben 50—60 párt állított a sikra. Nyugítás nélkül mondhatjuk, hogy ilyen fényes sereget rég nem láttak a nagyterem ántik falai. Ez volt az igazi „údv hadserege“, mely bizonyosan nem csak údvöt

osztogatott. — Erről beszéljenek a bál győző lovagjai és sebesültjei.

A fiatalság ezuttal is kitett magáért.

Annyira következetes volt a külső csin előállításában, hogy még a termet is ünnepi ruhába bujtatta. Rá is fért, mert a viselő ruhája ezer meg ezer nyílással kiált a (terem) szabók után. Arra is volt gondja hogy a vendégek szün-óra alatt se kényyszerüljenek csupán gastronomicai élvezetekben részesülni.

A saját kebelében működő „kolegyom banda“ szépen játszott darabjaival töltötte ki a szünórát. Ez a banda különben minden nevezetesebb és szükségesebb alkalomkor igyekszik a tud is tisztének eleget tenni.

A hangot a cigány-banda vette át. — A kürtösök szerepet cseréltek s megint beállottak publicumnak — tánczó publicumnak. Még esengett fülökben az a pompás mazur-polka s kettőzött kedvvel láttak most utána. A ki buzza — táncolni is tudja. (Nem fordítom meg).

Éjjel után két négyes „ütött ki,“ a hatodik csütörtököt mondott, azaz hát azt puha ágya hullámos redőin kiki otthon álmodta el.

Mielőtt a lustereket kioltanók, fonjuk meg koszoruját a — diák-bálnak. A koszoru virágai ezek: Baresay nővérek, Balogh Ilona (Kolozsvár), Balogh Berta, Balogh Giza (Czelna), Czirner Ilona, Dekány Margit (Borbánd), Finna Giza, Gáspár Jolán, Köblös Johanka, Köblös Jolán (M.-Igen), Lázár Irén, Lőrincz Mari, Lőrincz Berta, Sikorszki Tilda, Székelyhidi Jauka, Szilágyi Erzsi, Szász Ilona (Sárd), Székely Kata (Szeben), Török Zelma, Török Róza, Joksman Ida (Gyula-Fehérvár), Pavletics Irma (Gy.-Fehérvár), Zalányi Irma, Zalányi Róza (Obrázsa), Tókos Giza (Vajasad), Varró Róza, Winkler Bella és Flóra.

Ott voltak: özv. dr. Donogány Jakabné, Joksman Nándorné, özv. Lengyel Károlyné, Köblös Dezsőné, Bur-nác Sándorné, b. Splényi Henrikné, b. Kemény Endréné, dr. Magyar Károlyné, Lóte Lajosné, Nagy Károlyné (M.-Igen), Szász Jozsefné, Székely Károlyné, Szilágyi Gyuláné, Ujvári Imréné, Török Bertalané, Polgári Lajosné, Rapaics Romeoné, Váró Ferenczné, Vajna Károlyné.

Nagyon sajnáltuk, hogy nem tisztelhetjük körünkben a bálnyát is, mélt. Zeyk Jozsefné grófnőt, ki az ifjuság bizalmának engedve, szives volt ugyan e tisztet elfogadni, hanem családi körülményei miatt nem jelenhetett meg.

Adjon isten sok ilyen sikerében fényes, emlékében gazdag bált.

A nagyenyedi dalkör dalestélye.

(Vége.)

A dalkör ez alkalommal nem először állott a közönség előtt; többször nyílt alkalmá egy vagy más ezim mellet bemutatni magát; fellépéseit mindig nagyobb-nagyobb elismerés kísérte. Ez elismerést összes eddigi működése alatt sohasem igyekezett jobban kiérdemelni, mint most, midőn mint a magas ministerium által is megerősített s tehát törvényesen is elismert önálló testület állott a nyilvánosság elé. — Örömmel említettük fennebb, hogy a tűzpróbát derekason kiállotta; a válogatott s nagyrészt nehéz darabok előadásában tanúsított szabotosság és biztosság ernyedetlen kitartás és odaadó ügyszereget hozszaszan érlelt gyümölcsei, melyeket teljesen édesekké és tőkeletesekké csak a közönség nagyobb, melegebb érdeklődésével és pártfogásával lehet tenni; csak akkor lesz az arány egyenes, ha a dalkör haladásával a pártfogás és érdeklődés is lépést tart és nemcsak pusztán jóindulatban, hanem anyagi támogatásban is nyilvánul.

Felszólítjuk tehát mindazokat, kik az összhangzatos dal és műnek iránt érdeklődnek s annak nemesítő hatását valaha érezték: támogassák a dalkört nyilvános fellépései alkalmával is, de lépjenek be az alapító és pártoló tagok sorába, hogy így az biztosabb anyagi alapra fektethesse működését.

Bővebb tájékozás kedvéért ide mellékelem a dalkör működési köréből a közönséget inkább érdeklő részét, ugyszintén a pártoló és alapító tagság feltételeit és előnyeit, a mint azok az alapszabályok ide vonatkozó pontjaiban fel vannak sorolva.

II. §. 2. p. A dalkör évenként legalább három dal-előadást rendez a választmány által meghatározott időben és helyen.

3. Testvéri és hazafias kötelességének ismeri nevezetesebb egyházi és hazafias, valamint a város közéletének egyes kiváló mozzanataival kapcsolatos ünnepeken és ünnepélyeken felszólítás folytán, vagy önként is, ő n a k a r a t a szerint megjelenni s alkalmi darabok előadásával az ünnepély fényét emelni, ugyszintén különböző jótekonny czelők sikerének előmozdítására is közreműködésével befolyjni.

4. Működő, alapító, pártoló és tiszteltetbeli tag vagy ezeknek szorosan családjához tartozó családjához tartozó (nagyszülők, szülők, testvérek, gyermekek) egyén halála esetében testületileg megjelenik s gyászdalok előadásával díj nélkül közreműködik; ide nem érte a netalán vi-

dékre leendő utazás költségeit, melyeket a halott rokonai hordoznak.

5. Testületileg megjelen és közreműködik bármely tisztességes állású és közbecsülésben álló egyén temetésén, ha nem tag is, a testület pénzalapja javára előre fizetendő 30 frtért helyben, 50 frtért és az uti ellátási költségek hordozása mellett vidéken.

III. §. 2. p. Alapító tag lehet hazánk minden közbecsülésben álló polgára, ki a dalkör alapítókéje javára egyszer s mindenkorra 50 o. é. frtot adományoz.

3. Pártoló tag szintén lehet hazánk minden rangú és rendű közbecsülésben álló polgára, ki a dalkört évente legalább 3 o. é. frttal segíti.

VIII. §. A pártoló tagok jogai:

1. Minden pártoló tag személyes szavazati joggal bír a közgyűléseken, a dalkör tisztviselőit választja s maga is választható.

2. Új tagokat ajánlhat.

3. Joga van az évi rendes előadásokra egy személyre szóló tiszteletjegyzékhez, de más kivételes előadások alkalmával e kedvezményt nem élvezheti.

4. Elismert ének- vagy zene képzettséggel bíró pártoló tagok, ugy a próbákban, mint az előadásokon közreműködhetnek.

IX. §. A zalapító tagokat ugyanazon jogok illetik, mint a pártoló tagokat.

A mint az idemellékelt pontokból látható, a dalkör alapító- és pártoló tagjait a befizetett pénz értékének, vagy évi kamatának csaknem megfelelő értékű kedvezményekben részesíti, s így a szellemi élvezet, mint főczél vajmi csekély áldozattal megszerezhető.

Biztat a remény, hogy Nagy-Enyed és vidékének művelt közönsége jövőben nem fogja elmulasztani a műének által nyújtandó szív és lélekmenesítő élvezet ily csekély áldozattal való megszerzését s anyagi támogatásával is ki fogja fejezni elismerését és méltánylását s ez által lehetővé teszi, hogy Enyeden teljesen gyökeret verjen s örök időkre megizmosodjék a műének, mely annyira nélkülözhetlen kiegészítő része, üdvös tápláléka a szív minden irányú szükségleteinek s általán a művelt társas életnek.

Egy érdeklődő,
a dalkör nevében.

LEVELEZÉS.

Verespatak, 1884. febr. 7.

Becsés lapját annak idejében értesítém, hogy Verespatakon egy dalkör létesült. Másfél év alatt életre valóágának több jelét adta, de a mi eddig iműködésérs a koronát feltette, az f. hó 3-án táncvizsgálommal összekötött dal estélye volt, melylyel bebizonyította, hogy élni és haladni akar. s a közönség pártfogását csakugyan megérdemli. A régi kaszinó termei rég nem láttak olyan válogatott és szép vendégsereget, mint ez alkalommal, kik közt vidékről is többeket volt szerencsém látni.

A dalkör a következő énekdarabokat adta elő: 1. „Nem gondolok,” Serly Lajostól. — 2. „Éji zene,” Serly Lajostól. — 3. „Bordal,” Kunztól. — 4. „Mai tatara,” Cuntianu D.-tól. — 5. „Kék nefelejcs,” br. Bánffy Györgytől, melynek szabatos és összhangzó előadásáért a nagy számú közönség dícséretét és elismerését méltán megérdemelte.

Az énekdarabok előadása után megkezdődött a táncz, mely a legjobb kedvvel reggel 6 óráig tartott; a fiatalág csak azt sajnálta, hogy a farsang miért nem esik deczemberben, a mikor az éjjele a leghosszabbak. A többek közt ott láttuk Ebergényi Mózesné Etelka és Irma leányaival, Ajtay Jánosné Róza leányával, Gruber Józsefnét, Kremnitzki Mariskát, Bakó Lajosné szül. Gruber Rózát, Moldován Lajosné, Káján Simon orvosné, dr. Bálintné, Grünvaldnét, Jánky Kálmánét, Bartha Andrásné leányával, Gruber Sándornét, Magyar Mariskát, Derzi Sámuelné Kata és Giza leányaival, Csiki testvéreket, Jeneinét, Márnét, Popesunét, Preinernét, ifjabb és idősb Kornya Györgynét, Loycezer j. birónét Iona leányával (Topánfalva), Molnár Ferenczné Anna leányával (Abrudbánya), Molnár Árpádnét (Abrudbánya), Vechsler Ferenczné (Offenbánya) stb. stb.

A nőket izlés és elegancia jellemezte s festői csoportot alkotott a szépen feldíszített teremben, melyről ez alkalommal leginkább bebizonyult, hogy egy ily nagy számú és fényes társaságot nem képes magába fogadni. Valóban nagy hiány Verespatakon, hogy nincs egy tágas mulató helye.

Bevétel volt 102 frt, kiadás 58 frt, haszon 44 frt, mely a dalkör pénztárába folyt be. Felülfizettek: Oelberg Gusztáv 1 frt, Vechsler Ferencz 2 frt, Rákosi István (Abrudbánya) 1 frt, Székely Katona József 2 frt, Ajtay János 2 frt, Ebergényi Mózes 3 frt, Mezei Dániel 1 frt, Jánky András 2 frt, Gruber József 1 frt, Loycezer j. biró 1 frt, Dregán János 2 frt, kik fogadják itt a nyilvánosság terén is a dalkör hálás köszönetét.

Végül kifejezést kell adnunk elismerésünknek a dalkör elnöke t. Damó Vilmos urnak és a rendezőknek, kik

a legnagyobb buzgóságot fejtettek ki arra nézve, hogy ez a bál olyan legyen, a milyen valóban volt, melyre mindazok kedvesen fognak visszaemlékezni, kik abban részt vettek. — A viszontlátásig a t. szerkesztőségnek kész szolgálja.

Argus.*)

Maros-Ujvár, 1884. febr. 11-én.

Az alsófehérmegyei tanító-egyesület megalakulása köztudomású. Ennek kapcsán létesült a marosujvári járási kör is, mely rövid fennállása óta fontos feladata helyes felfogásának igen szép jeleit adja. . . .

Folyó év február 1-én a helyi állami iskola helyiségében tartotta legutóbbi gyűlését, melynek tárgysorában kiváló pontot képzett Barabás Lajos köztag nyilvános tanítása és Fülei Sz. Lajos r. k. lelkész és egyesületi jegyző felolvasása. Barabás ez alkalommal is megmutatta, hogy ügyes tanító. A kis honpolgároknak oly ügyesen aprozza föl tananyagát, mind a jó szülő gondjával szerzett kenyerét az éhes gyermekének. Tanítása általában sikerültnek nyilvánított. Fülei Sz. Lajos tárgyat tervszerűleg vette fel, hogy felolvasása által alkalmat nyújtson eszmecserére, tanügyi vitára, melyek csakugyan hatalmas hullámokat vertek fel. A gyűlés mindkettőjüknek köszönetet szavazott.

A jövő gyűlés szintén Maros-Ujvárt, és pedig május havában leendő. Óhajandó, hogy a tanító urak minél nagyobb számban látogassák a gyűléseket; erre a törvény által is kötelezve vannak.

A legújabb megyei restauratio kiváló jótéteményben részesítette községünket. Adott egy helyben székelő derék szolgabíró Imecs Domokos ur személyében, kit a legmelegebben, üdvözlünk ugy is, mint szakavatott, éber közigazgatási hivatalnokot, ugy is mint társas köreink művelt, kedélyes alakját. Az általa e hó 11-ére összehívott községi képviselői gyűlésen alkalmunk volt látni, mit tehet egy jó szolgabíró, kivált oly esetekben, minők a gyűléseben fölmerültek. . . .

Nem akarok ezuttal községi ügyeinkhez tüzetesen szólani; meg teszem máskor és más helyen. Egy képzett és szorgalmas bíró bizony nálunk is kellene, ki ne tekintse hivatalát csakis mellék foglalkozásnak, mely „hoz valamit a konyhára.”

A bányász ifjuság által 16-ára tervezett tánczestélynek sikert kívánunk. Jövedelme a ref. templom orgonáalap javára van szánva. A szándék szép, a cél magas; megérdemlik a meleg pártolást.

Zandírhám.

Gyula-Fehérvár, 1884. febr. 15.

A gyulafehérvári takarékpénztár f. hó 14-én tartotta meg évi közgyűlését. Az 1883. évi üzlet lefolyásáról, a vagyon mérleg és nyereség felosztására vonatkozó előterjesztések elfogadtatán, következtek a választások, melynek eredménye a következő: egyhangulag lettek megválasztva elnök dr. Barts Ferencz, alelnök Beke Antal, igazgató Novák Ferencz, Mihelyes Zsigmond, Baruch Albert, Jónás Adolf, Glück Rezső és Kohn Ilyés. Szavazás utján választmányi tagok Körner József, Dautsch Lázár, Reis József, dr. Náthán B., dr. Elek Viktor, Körner Ignátz és Glück Jakab. — A számvevő bizottságba Fábian Sándor kanonok, Ávéd Jákó és Blum.

A többi nagyválasztmányi tagok nem jöttek választás alá.

A takarékpénztár összes forgalma 8-657-316 frt 74 krt tett. Ig. pénztári forgalom volt 1-751-744 frt 36 krt bevétel, 1-743-122 frt 57 krt kiadás. — Betétek összege 753-301 frt 6 krt, visszafizetés 243-513 frt 88 krt. Váltó tőreza 1.555.214 frt 18 krt, beváltatott 1-226-120 frt 23 krt. — Zálog kölcsön volt 67-551 frt 90 krt, beváltatott 48-786 frt 40 krt. Jelzálog kölcsön 97-550 frt, törlesztetett 11-975 frt. — Értékpapírok 152-433 frt 38 krt, ebből eladatott 50-134 frt 1 krt. A vagyon mérleg szerint a pénztár tartozik 597-499 frt 56 krtal, követelése pedig áll részvénytőke 1000 drb részvény után 50-000 forint, tartalék alap 15-565 frt, takarékbetétek és kamatai 509-787 frt 18 krt, kamatokból 7-500 frt, tiszta nyereség 10-197 frt 88 krt.

Nyilvános számadás és köszönet.

A Bethlen-főiskola folyó év és hó 9-én tartott báljának bevétele és kiadásai a következők voltak. — Bevétel a jegyek árából 165 frt. Felülfizetésekből 41 frt 10 krt. Összesen 206 frt 10 krt. Kiadás 141 frt 32 krt. A kiadást a bevételből leszámítva marad tiszta jövedelem 64 forint 78 krt.

Felülfizettek: Szalánczi István 1 frt, N. N. 2 frt, Tókos Sándor 1 frt, Csató János 1 frt, id. Zeyk Károly 5 frt, br. Splényi Henrich 2 frt, Bartha Zsigmond 1 frt, Czerbes Frigyes 1 frt, Feiler Farkas 2 frt, Czerbes Lujza

*) Csak mennél gyakrabban.

Szerk.

1 frt, Keresztes Áron 2 frt, Vásárhelyi Lőrincz 1 frt, dr. Kovács Ödön 1 frt, Málnási Károly 60 kr, Kovács József 5 frt, özv. dr. Donogány Jakabné 1 frt, ifj. Gáspár János 2 frt, Kis Károly 1 frt, Szalánczi Lőrincz 1 frt, Danca Mózesné 1 frt, Bihari István 50 kr, Munkácsi Zsigmond 2 frt, Balogh János 2 frt, Garda József 2 forint, Kovács Gyula 2 frt. — Fogadják az igen tisztelt felülfizetők olvasóegyletünk érdekében tett szives adományaikért az ifjuság hálás köszönetét. Valamint ne ne tehetjük, hogy köszönetünk ki ne fejezzük azon szives családoknak kik a terem díszítéséhez szükséges tárgyakat készséggel adták át az ifjuságnak; fogadja különösen Korbuly Bálint ruhakereskedő ur szives hálánkat, hogy kész volt a teljes szőnyegszét egyedül kiállani.

Nagy-Enyeden, 1884. febr. 16.

Ferenczi István,
ifj. pénztárnok.

Csekme Ferencz,
ifj. önk. elnök.

VEGYES HIREK.

— Gróf Cziráky János az aranygyapjas-rend vi-téze, Szent István rend nagykeresztése, kir. tárnokmester halála, nemcsak hazánk politikai és cath. egyházi köreiben, hanem a külföldön, így pápa ő szentségénél is nagy részvétet költött fel. A főrendiház folyó hó 10-én fényes requiemet tartott elhunyt alelnökéért.

— Műkedvelő társulatunk f. hó 23-án egy igen kedélyesnek ígérkező tánczestélyt (Kranzchent) rendez. — Miután nem valami „vigalomról,” hanem csak egyszerű, kedélyes estélyről van szó, reméljük, hogy a bálai nagy kiadások mellőzhetőe folytán, városunk és vidékünk társas köreiből számosan fognak megjelenni.

— A gyulafehérvári korecsolya-egylet tánczvizgalmát illetőleg mult számunkban közölt hír részben korai volt. Töves értesítésünket azzal igazítjuk helyre, hogy a f. hó 19-én megtartandó tánczvizgalm lady patronesséul sikerült a bizottságnak Lukács Béla országgyűlési képviselő ur nejét megnyerni, ki a fényesnek ígérkező tánczmulatságon — hír szerint — személyesen részt veend.

— Hymen. Pauletics Irma kisasszonyt, Joksmann Nándor gyulafehérvári királyi törvényszéki elnök kedves rokonát eljegyezte Nagy Gyula illeték kiszabási fogalmazó. Fogadják őszinte szerencse kívánatunkat.

— Az „Estudiantina spanola,” a spanyol diákok európai hírű társulata, Arditi impressarió vezetése mellett, f. hó 16-án előadást rendeznek.

— Kutba szökött egy 60 éven felüli öreg asszony Farkastelkén, folyó hó 10-re virradólag. A szegény öreg asszony isten tudja milyen betegségben szenvedett. Mikor gyermekei haza mentek, anyjakat sehol sem találták. Észökre jutott, hogy nézzék meg az utca-kutat és csakugyan a 4 öl mélységű, vízzel telt, minden kerítés nélkül álló kutban volt az öreg asszony halva, fölvel felfelé. Kihúzták, hazavitték és eltemették a kertbe, a mint Farkastelkén szokás; a papok oda temetnek, hogy az emberek akarnak temetkezni. Farkastelke község egész kerében a kertekben temetve van, — ugy néz ki, mint egy sirtkert, pedig a törvényre és rendeletekre figyelmeztetve lettek a lelkész urak, arról ok mitsem akarnak tudni, — persze mert mentől közelébb viszi a halottat, annál kevesebbet kell megállania és énekelnie. — A kutak bekerítéséért mult hó 28-án a szolgabíró szoros rendeletet adott ki, figyelmeztetve, hogy a mult évben Száspatakon egy gyermek esett áldozatul. Ezen rendeletet még maig sem teljesítette különösen a Farkastelki fbiró, ki minden nap azon kut mellett jár el, a melybe az öreg asszony beleesett; mit érdemel az ilyen bíró? — Első nékiek a korecsma, reggeltől estig pálinkáznak.

— Farkasok. A monorai erdőben, az ut mellett Balászfalvára hajtott egy asszony 2 sertést Szász-Csánadról, és a mint az erdő melletti uton elment, egy farkas kiugrik és az egyik sertésnek szökött, de szerencsére nem érte el. A szegény asszony elkezdett ordítani, kiabálni, mert már több farkas gyűlt össze. A sertések sem hagyták magukat. Végre a nagy kiabálásra az erdőből emberek jöttek elő és így mentették meg a szegény asszonyt és sertéseket. Az egyik sertésnek a farát kissé megsértették.

— Cirner J. József zálogüzletében február 20-án a lejárt s ki nem váltott és meg nem ujtott zálogtárgyak elárvereztetnek.

— Találó hasonlító. Bevisznek a s.-szentgyörgyi kórházba egy cigány-asszonyt. Elgyengülten, félholtan szedték fel valamelyik utcaszarokról. A gondos, általa tánsoha sem tapasztalt ápolás csakhamar lábra kelti a gyengékedőt. Életerejé visszatértevel megszálja ujra az az élet-betegség is, mit ótvágnak neveznek. A betegítógatást végző orvosnak siralmas haugon panaszkodik reggel hat órakor: „Olyan éhes vagyok, mint egy nagy, nagy farkas. Kérek még egy zsömlét.” — Reggel 10 órakor: „Olyan éhes vagyok, mint egy nagy, medve. Kérek még

egy adag sültet." — Délben: „Olyan szomjas vagyok, mint egy nagy, nagy gödény. Kérek egy üveg bort.” — Az estét már nem várhatta be. Kitétek a szűrt, mert a kórházban nem tartanak... állatseregletet.

— **Fontos irodalmi hír.** Már husz éve annak, hogy Vörösmarty Mihály összes művei megjelentek. — Miután 1871-ben Ráth Mórnak, a művek akkori kiadójának, kiadási joga megszűnt, a példányok pedig eltogytak és már évek óta a könyvpiacra nem kaphatók: nagyon örvendetes azon hír, hogy Mészner Vilmos, jó hírnevű kiadócéggel a kiadási jogot Vörösmarty örököseitől megszerezte és egy új legteljesebb diszkidatást ad ki legközelebb. Az új kiadás Gyulai Pál felügyelete alatt kerül sajtó alá s magába foglalja Vörösmarty több olyan becsü művét is, melyek az eddigi kiadásokban nem jelentek meg. — Ezen igen díszes kiállítás, irodalmi kincsét képező, teljes új kiadásra mi is felhívjuk a figyelmet, mint azt a fővárosi sajtó jogal tette.

— **Népalaink legnagyobb gyűjteményéből,** a „Magyar Dal-Album”-ból ez év folyamán jelen meg az V. kötet, a 801—1000 számú dallamokkal, és pedig 10 havi füzeten, füzetenként 20, tehát 10 füzeten összesen 200 dallammal zongorára alkalmazva. A most megjelent februári füzete tartalma a következő: 1. Azt gondoltad galambom. 2. Azt gondoltad, hogy szeretlek. 3. Azt gondoltam, nem visznek... 4. Azt mondja a nagykőrösi lány. 5. Azt mondja kend... 6. Azt mondják, hogy a szerelem. 7. Azt mondtam a multkor. 8. Azt szokták szememre vetni... 9. Ájul szívem fájdalomában. 10. Áld meg isten, áld meg. 11. Áldom azt a pillantást. 12. Állj meg rózsám... 13. Által jöttem a Tiszán. 15. Bajusz kell s magyarnak. 15. Barna kis leány. 16. Bánom is én, hogy elhagytál. 17. Báró Jenő elgondolta magában. 18. Be szomorú az én kedves galambom. 19. Bunda, bunda, debreczeni kis bunda. 20. Buzaföldön dülöfölen (Serlytől). — Az ötödik évfolyam előfizetési ára bérmentes szétküldéssel: 10 füzetre 1 frt 80 kr, 5 füzetre 90 kr, egy-egy füzete ára 25 kr. — Előfizetések postautalványon a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

— **Piaci árjegyzék.** Nagy-Enyed, 1884. február hó 14-ről. Hectoliter tisztabuza 6 frt 50 kr. Rozs 4 frt. Elegybuza 5 frt 50 kr. Törökbuza 4 frt 25 kr. Zab 3 frt. 100 klgm szén 4 frt 80 kr. 1 klgm marhahús 44 kr. 1 klgm disznóhús 48 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Kisebb méhésztelpek berendezése.

A méhésztelpeket mezei gazdálkodásnak egyik éppen olyan fontos, jövedelmező ága, mint akármelyik másik. Sőt kiesiben úgy, azt lehet mondani, hogy minden más ágat felülmul. Kiesiben, majdnem semmiből, minden befektetés nélkül jövedelmet ad.

A kis gazda, a falusi iparos, lelkész, tanító, önmaga elbibilődhethet, elmulathat vele. Így mulatva nekünk jövedelmet hoz belőle és az mind tiszta jövedelem leendő.

Bátran elmondhatjuk, hogy a méhésztelpekből a hány forintot beveszünk, ugyanannyi százalékot jövedelmezett az nekünk; tized, huszat, vagy talán két-három százat is. A méhésztelpeket mindenhol, minden viszonyok között és bármiként kezeltek, jövedelmet ad. Azonban a kezelőnek s a kártevő elmulatásáért a méhésztelpeket üzemeltetésénél tehát, annak sikerére nézve mindig a kellő szakavatottság a fő tényező.

Midőn azért valaki a méhésztelpekre hozzá akar fogni, ne keresse a különféle büvös-bájós mesterkedése-

ket; ne várja méhésztelpeinek sikerét az egy mondott szerencsétől. Hanem iparkodjék a méhésztelpeket szakértelmet, ügyességet megszerezni mindenekelőtt. S a mennyiben azt csupán szakkönyvekből megtanulni, elsajátítani nem lehet, keressen fel elismert és sikeresen működő szakavatott méhésztelpeket s azok utasítása szerint induljon meg és azok nyomdokain haladjon. A jó kezdet már felig-meddig biztosítja a sikert. A jó berendezéstől tehát sok függ.

Mindenesetre viszonyaink, tehetségünk szerint fogjunk hozzá a méhésztelpekhöz. Nagyban kezdeni egyáltalán nem tanácsos, a magyar közmondás szerint „ki sokat markol, keveset fog.” Mindazáltal semmiből sem állíthatjuk azt fel. A méhésztelpeket felül is úgy kell gondolkodnunk, mint p. o. az állattenyésztés felül. Ha t. i. csak 100 frtnak van, akkor csak egy tehenet vegyünk, ha több van, többet.

E szerint mérve tehetségünket, induljunk meg 100 forinttal.

A legelső mindenesetre a m é h e s. Mert igaz ugyan, hogy méhes nélkül is lehet méhésztelpeket az u. n. stálpel-ekben, oszlopba rakván össze a méhkasokat. Vagy pedig kasainkat a folyósóra rakjuk ki. Legjobb, legbiztosabb a jó méhes. A rossz méhesekben kényelmetlen dolgozni. A méhésztelpeket nincs hová elrakni. Mindenféle könnyen hozzáfér. Igen sokszor el is lopják a méheket. Az ilyen boszuságok pedig, már mindjárt a kezdetben elveszik a méhésztelpeket. Azért is hát csak kezdjük azt jó méhessel.

A méhest mindenesetre legtanácsosabb lakásunkhoz közel a kertbe felállítani, úgy hogy ablakunkból oda lássunk; vagy ha az nem lehet, akkor úgy, hogy azt a folyósóról vagy legalább az ajtó elöl, az udvarról láthassuk. Semmi esetre se legyen azonban a méhes az embereknek vagy állatoknak járásában, hanem attól legalább 15—20 méternyire félre essék.

A méhes legyen egy hosszukás, a kukoriczagorékhoz hasonló épület, mely nyugatról kiindulva kelet felé nyuljék. Ugy legyen készíve, hogy a méhek három irányban: észak, kelet és déli irányban repüljenek. Ez a hely és anyag megválasztása szempontjából történik. Nyugat felől a legzordonaabb szelek járván, ugyszintén nyáron a napnak sokáig való odatűzése miatt legkellemetlenebb irány levén, méhkasokat nem állítunk fel, hanem oda a méhes ajtót tesszük. Sőt még egy szél- és nappfogót is jó lesz nyugat felől állítani.

A méhest pedig a következőképen csináljuk:

Először is szerzünk 6 darab 360 cm. hosszú és 15—20 cm. vastag, négyszögletűre kifaragott oszlopot, melyet két, egymástól három méternyi távolságra sorokban párhuzamosan akként állítunk fel, hogy az oszlopok a sorban egymástól 2 méternyire legyenek. Ezeknek megfelelőleg belől szintén hat darab vékonyabb, mintegy 10—10 cm. vastag és 400 cm. hosszú oszlopokat állítunk fel. Az oszlopok a földbe 50 cm-nyi mélységre ásassanak be. Ezen oszlopokat azután bent a földben is összekapcsoljuk rászegezett keresztfaakkal; ugyszintén a föld színe felett 50 cm., 130 cm. és 210 cm. magasságban, hogy ezen három sor keresztfaakkal három sor pócz helyeztetvén, a kaptárok három sorban férjenek.

Az ajtó felől levő két belső oszlop beljebb, és közepe felé állítsassak akként, hogy egymástól csak 80 cm-nyire álljanak; a külső oszlopoktól pedig 110 cm-nyire. A többi belső oszlopok a külsőkkel párhuzamosan futván, azoktól 50 cm-nyi távolságra álljanak.

Alól keresztfaakkal lévén összefoglalva az oszlopok és a földbe úgy betemetve, azok igen erősen fognak állni, úgy hogy a szél által ki nem mozdíthatók. A két első belső oszlop azért álljon egymástól 80 cm-nyire, hogy

a közbe állítandó ajtóknak ajtófélfől szolgáljanak. Ugyszintén a többi belsőknél vastagabbak is legyenek; olyanok mint a külsők, hogy a két ajtó, külsőt és belsőt lehessen hozzájuk illeszteni.

(Vége következik)

Kerti trágya-ágyak.

A ki házi vagy konyhakertjét rendszeresen művelni akarja s azonkívül a virágokat is szereti, az csak úgy éri el célját, ha kertjében oly trágya-ágyakat készít, melyekben az elültetésre szükséges plánták magvait jó korán elvetetheti. A legegyszerűbb kerti ágyak, melyeket e célra felhasználhatunk, mindenesetre a valamely délnél fekvő fal melletti szegélyágyak, ezek azonban csak a legszerényebb igényeket elégíthetik ki. Olyan trágya-ágyban, melyben a felhasznált trágyanak vegybomlása következtében meleg fejlődik s melyet a kedvezőtlen időjárás ellen üveg ablakkal védhetünk, korán termesztethetjük mind ama plántákat, a melyekre kertünk beültetésénél szükségünk lesz.

Oly trágya-ágy, melyre nem zöltség termesztés, hanem csak a szükséges plánták előállítása céljából van szükségünk, következőképen készíthet. A kertnek valamely biztosabb helyén egy megfelelő hosszúságú, 50 cm. mély és 1½ méter széles drb földet kiásunk: az így nyert mély ágyat pedig majdnem szinig lótrággyával töltjük meg, úgy, hogy minél tömörebb legyen s a meleg annál jobban fejlődhessek. — Erre a trággyára most erős deszkából megfelelően hosszú és 1½ méter széles keretet készíttünk s s helyezünk, mire a külső kört letaposott trággyával egészen megtöltjük. A szekrény belsejét félig szintén trággyával kell megtölteni; erre tenyérnyi magasan finom, humuszdús földet kintünk, melyhez ¼ rész homokot kevertünk. Ha most a keretre még az üveg ablakokat is felrakjuk a trágya-ágy készen van.

A mi a felhasználandó trággyát illeti, úgy a lehető legfrissebb lótrággyát kell választani, mert ez elég gyorsan vegyi bomlásnak indul s a szükséges meleget fejleszt. A trággyát mindazonáltal nem szabad azonnal a trágya-ágyba tenni, mert kezdetben oly magas hőfokot fejleszt, mely a növénymagot tönkre teheti; hogy ez ne történhessek, a trággyát 6—8 napig egy rakáson hagyjuk heverni, mely idő után kissé kihűl s hosszukás fehér gombák képződnek rajta, mely azt jelenti, hogy a trággya annyira érett, hogy az ágyat elkészíthetjük belőle.

A üveg ablakoknak 1½ méter hosszuknak és 1 méter széleseknek kell lenniök, úgy hogy a szekrényre tökéletesen rá lehessen illeszteni s azt elföldjék. Legezőszerebbek a fakeretű ablakok, melynek a vasablakok fölött az az előnyük van, hogy a meleget jobban visszatartják és sokkal olesőbbak is.

Igen célszerű a trágya-ágyat annyira földdel beföldni, hogy az ablakok szinte rajta fektüdjének, mert a trágya-ágyak lassankint süppedése által a föld is alásüpped s akkor a köz, mely az üveg és a föld közt támad, igen nagy volna.

Ha a mag már be van vetve, arra kell ügyelni, hogy az ablakok ne fektüdjének szorosan a keresztben, mert a nap sugarai által oly nagy hő fejlesztetik az üveg alatt, mely a gyöngye növényeket kiiríthatná. Ha február elején a trágya-ágyakat elkészítettük, akkor e hő közepe táján a magot már elvetethetjük beléjük.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN.

SZILÁGYI FARKAS.

KIADÓ-TULAJDONOS: WOKAL JÁNOS.

ELADÓ!

Egy jó karban levő zongora eladó 150 frtért. Megtekinthető Háportonban gr. BUSSEUL HENRIK udvarában.

A drassói uradalomból tisztán kezelt

Chevalier árpamag

nagyobb mennyiségben kapható.

Hectoliter ára 6 frt 30 kr zsákostól s vasuti állomásra szalítva megrendeléseket az összeg előre beküldése, vagy utánvétele mellett elfogad

A jószágkezelőség.

Drassó (u. p. Szerdahely.)

Van szerencsém egész tisztelettel arról értesíteni, hogy a helyben Oberth József cég alatt sok év óta fennálló

gyógyszertár

haszonbérleti ideje letelvé, azt mint az Oberth örökösök megbízottja — s egyszersmind családtag — kezelés végett átvettem.

Kellő szakismeret, megfelelő tőke, valamint egyenes összeköttetésem a legelőkelőbb gyárak- és e nemű üzletekkel, lehetővé teszik a n. é. közönség becses igényeit, szakmám keretébe illő, minden cikkekben — u. m. gyógy- és illatszerek, párisi és bécsi stb. pipere különlegességekben — a legjutányosabban kielégíteni.

Kérem a fenti cég iránt eddig tanusított szives bizalmával jövőre is megajándékozni, s biztosítom, hogy azt lelkiismeretes pontosság, szigorú felügyelet, kész és gyors szolgálat által igazolandom.

Teljes tisztelettel:

Czerbes Frigyes,

okleveles gyógyszerész.

3—3

Nyomatott Wokal János gyorsatóján Nagy-Enyeden.